

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 23.3.2020
COM(2020) 109 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

**dwar l-applikazzjoni mill-Istati Membri tad-Direttiva 2000/30/KE tal-Parlament
Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ġunju 2000 dwar l-ispezzjoni teknika tal-ġenb tat-triq
biex jiġi stabbilit jekk il-vetturi kummerċjali li jiċċirkulaw fil-Komunità humiex tajba
ghat-triq**

Perjodu ta' rapportar 2015-2016

Werrej

1.	INTRODUZZJONI	3
2.	ID-DIRETTIVA 2000/30/KE	4
3.	DATA KKOMUNIKATA MILL-ISTATI MEMBRI	5
4.	KONTENUT TAL-ISPEZZJONI	6
5.	DATA STATISTIKA	7
5.1.	Volumi ta' spezzjonijiet	7
5.2.	Origini tal-vetturi spezzjonati.....	8
5.3.	Volumi ta' projbizzjonijiet	9
5.4.	Origini tal-vetturi pprojbiti.....	11
5.5.	Vetturi pprojbiti skont il-kategorija tal-vettura u għal kull Stat Membru ta' registrazzjoni	13
5.6.	Tipi ta' nuqqasijiet irrappurtati mill-Istati Membri.....	13
6.	TIPI TA' PENALI.....	15
7.	KONKLUŻJONIJIET FIL-QOSOR	15
7.1	Spezzjonijiet	15
7.2	Projbizzjonijiet	16
7.3	Nuqqasijiet	16

1. INTRODUZZJONI

Fl-interess tas-sikurezza fit-toroq, tal-harsien tal-ambjent u tal-kompetizzjoni ġusta, il-leġislazzjoni Ewropea tipprevedi sensiela ta' miżuri biex tiżgura li l-vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fit-toroq Ewropej ikunu f'kundizzjoni teknika xierqa. Dawn jinkludu:

- ir-regoli tal-ammissjoni għall-okkupazzjoni, li jirrikjedu li l-operaturi tat-trasport ikollhom kapaċità finanzjarja suffiċjenti biex tiġi żgurata l-manutenzjoni xierqa tal-vetturi (ir-Regolament (KE) Nru 1072/2009¹);
- it-testijiet perjodiċi tal-kondizzjoni tal-vetturi għat-triq, li jridu jitwettqu fl-Istati Membri għal vetturi rreġistrati fit-territorju tagħhom, bi frekwenza minima stabbilita fil-livell Ewropew (id-Direttiva 2009/40/KE²);
- l-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq — is-sugġett ta' dan ir-rapport — li jiżguraw li l-vetturi kummerċjali jintużaw biss jekk issirihom manutenzjoni biex jiġi żgurat livell għoli ta' affidabbiltà stradali teknika (id-Direttiva 2000/30/KE³).

Skont id-Direttiva 2000/30/KE, il-vetturi kummerċjali, inklużi l-vetturi bil-mutur u t-trejlers u s-semirejlers tagħhom, li jiċċirkolaw fl-Istati Membri huma soġġetti għal spezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq li għandhom l-għan li jtejb u s-sikurezza fit-toroq u jharsu l-ambjent.

L-Artikolu 6 jistipula li, kull sentejn, l-Istati Membri jenhtieg li jipprovdu lill-Kummissjoni bid-*data* miġbura għas-sentejn ta' qabel li tirrigwarda:

- l-għadd ta' vetturi kummerċjali kkontrollati, miġbura f'seba' kategoriji ta' vetturi u mqassma ukoll skont il-pajjiż ta' registrazzjoni;
- l-elementi kkontrollati skont id-Direttiva; u
- n-nuqqasijiet misjuba.

Wara li tkun ingabret din id-*data*, id-Direttiva 2000/30/KE tirrikjedi wkoll li l-Kummissjoni tippreżenta rapport lill-Kunsill dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva, ibbażat fuq id-*data* riċevuta mill-Istati Membri, flimkien ma' sommarju tar-riżultati miksuba. Dan tal-aħħar huwa s-sugġett ta' dan ir-rapport. Id-Direttiva 2000/30/KE tirrikjedi wkoll li l-Kummissjoni tgħaddi lill-Parlament Ewropew l-informazzjoni riċevuta mill-Istati Membri skont l-Artikolu 6 tagħha.

Id-Direttiva 2000/30/KE tistabbilixxi disa' oqsma differenti (ara t-Taqsima 4 ta' hawn taht) fl-ambitu ta' spezzjoni teknika mal-ġenb tat-triq. Waqt spezzjoni, jekk johroġ biċ-ċar li vettura kummerċjali tippreżenta riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħrajn tat-triq, l-użu ta' dik il-vettura jista' jiġi pprojbit sakemm jiġi rettifikat kwalunkwe nuqqas perikoluż misjub. Barra minn hekk, wara li titwettaq spezzjoni ta' vettura, kull nuqqas identifikat irid jiġi ddokumentat f'rapport ta' spezzjoni mogħti lis-sewwieq.

Fl-2014, bħala parti mill-Pakkett dwar l-Affidabbiltà Stradali, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill irrevdew ir-regoli u l-proċeduri għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq tal-vetturi kummerċjali. Fit-3 ta' April 2014, ġiet adottata d-Direttiva 2014/47/UE⁴ (minn hawn 'il quddiem imsejha d-

¹ Ir-Regolament (KE) Nru 1072/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar regoli komuni għall-aċċess għas-suq internazzjonali tat-trasport bit-triq tal-merkanzija (tfassil mill-ġdid), ĠU L 300, 14.11.2009, p. 72.

² Id-Direttiva 2009/40/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar testijiet tal-kondizzjoni ta' vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq (Tfassil mill-ġdid), ĠU L 141, 6.6.2009, p. 12.

³ Id-Direttiva 2000/30/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Ġunju 2000 dwar l-ispezzjoni teknika tal-ġenb tat-triq biex jiġi stabbilit jekk il-vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fil-Komunità humiex tajba għat-triq, ĠU L 203, 10.8.2000, p. 1.

⁴ Id-Direttiva 2014/47/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-3 ta' April 2014 dwar l-ispezzjonijiet tekniċi waqt it-traġitt tal-affidabbiltà stradali ta' vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fl-Unjoni, ĠU L 127, 29.4.2014, p. 134.

“Direttiva 2014/47/UE”). Din giet applikata mill-20 ta’ Mejju 2018. Id-Direttiva 2014/47/UE introduċiet, fost l-oħrajn, żewġ tipi ta’ spezzjonijiet, jiġifieri l-ispezzjonijiet inizjali u spezzjonijiet aktar dettaljati⁵, u li l-ghadd totali ta’ spezzjonijiet inizjali mal-ġenb tat-triq fl-UE għal sena kalendarja jkollu jikkorrispondi għal mill-inqas 5 % tal-ghadd totali ta’ dawn il-vetturi rreġistrati fl-Istati Membri. Sabiex tintlaħaq din il-mira, kull Stat Membru għandu jagħmel sforz biex iwettaq għadd xieraq ta’ spezzjonijiet mal-ġenb tat-triq li jkunu proporzjonati mal-ghadd totali ta’ tali vetturi rreġistrati fit-territorju tiegħu. L-ewwel obbligu ta’ rapportar meta din il-mira tiġi skrutinizzata se jkun il-31 ta’ Marzu 2021 għas-snin 2019-2020 rispettivament.

2. ID-DIRETTIVA 2000/30/KE

Skont id-Direttiva 2009/40/KE dwar testijiet tal-kondizzjoni ta’ vetturi u tal-karrijiet tagħhom għat-triq, il-vetturi li jintużaw għal finijiet kummerċjali jridu jiġu ttestjati kull sena. Madankollu, peress li t-test annwali jitqies bħala mhux suffiċjenti biex jiġi ggarantit li dawn il-vetturi jibqgħu f’kundizzjoni tajba għat-triq bejn testijiet tal-affidabbiltà stradali suċċessivi, hija meħtieġa miżura ta’ sikurezza fit-toroq biex jitwettqu wkoll l-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq bħala miżura ta’ infurzar.

Spezzjoni teknika mal-ġenb tat-triq tfisser eżaminazzjoni għal għarrieda fuq vettura kummerċjali li tiċċirkola fit-territorju ta’ Stat Membru. L-ispezzjoni titwettaq prinċipalment fuq awtostradi pubbliċi jew mill-awtoritajiet jew inkella minn entità oħra li tagixxi taħt is-superviżjoni tagħhom.

L-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq kollha jridu jitwettqu mingħajr diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità tas-sewwieq jew tal-pajjiż fejn hija rreġistrata jew fejn tkun bdiet topera l-vettura kummerċjali. L-attivitajiet ta’ spezzjoni jridu jitwettqu wkoll b’tali mod li jnaqqsu l-ispejjeż u d-dewmien għas-sewwieqa u għall-operaturi.

Jenħtieġ li jiġi adottat approċċ immirat għall-għażla tal-vetturi kummerċjali soġġetti għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq, billi tingħata importanza partikolari lill-identifikazzjoni ta’ vetturi li aktarx ikunu l-aktar li jeħtieġu l-manutenzjoni⁶.

Is-soltu l-ispezzjonijiet mal-ġenb tat-triq isiru b’approċċ li jsir f’passi. L-ewwel issir valutazzjoni viżiva tal-kundizzjoni ta’ manutenzjoni li fiha tinsab il-vettura meta din tkun wieqfa, flimkien ma’ verifika ta’ kwalunkwe dokumentazzjoni relatata ma’ spezzjoni reċenti mal-ġenb tat-triq (jekk applikabbli) u dwar it-test tal-kondizzjoni tal-vettura għat-triq. Tista’ ssir ukoll spezzjoni dettaljata fuq il-post jew f’ċentru tat-testijiet fil-viċinanza, għal irregolaritajiet abbażi tal-lista ta’ elementi tad-Direttiva 2000/30/KE. F’każ ta’ spezzjoni dettaljata, l-eżitu jrid jiġi ddokumentat f’rapport ta’ spezzjoni mal-ġenb tat-triq li jsegwi l-mudell stabbilit fid-Direttiva. Din l-informazzjoni tipprovdi l-bażi għall-informazzjoni li l-Istati Membri huma meħtieġa jikkomunikaw lill-Kummissjoni Ewropea.

L-użu ta’ vettura kummerċjali li jkollha nuqqasijiet perikolużi li jistgħu jkunu ta’ riskju serju għas-sikurezza fit-toroq jista’ jiġi sospiz sakemm dawn in-nuqqasijiet jiġu rettifikati. Barra minn hekk, vetturi barranin b’nuqqasijiet serji jridu jiġu nnotifikati lill-Istat Membru ta’ reġistrazzjoni biex jingħata segwitu xieraq.

Id-Direttiva 2000/30/KE, kif emendata⁷ – li kienet tapplika sad-19 ta’ Mejju 2018 – stabbiliet għadd ta’ kundizzjonijiet għall-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq ta’ vetturi kummerċjali li jiċċirkolaw fl-UE. Id-Direttiva 2010/47/UE emendat il-kategoriji tal-vetturi u l-lista tal-elementi ta’ spezzjoni fl-Anness I mill-1 ta’ Jannar 2012.

⁵ L-ispezzjonijiet inizjali jinkludu verifika tad-dokumentazzjoni u valutazzjoni viżiva tal-kundizzjoni teknika tal-vettura; filwaqt li jridu jitwettqu spezzjonijiet aktar dettaljati (li jekk ikun meħtieġ isegwu minn spezzjoni inizjali) permezz ta’ unità ta’ spezzjoni mobbli, faċilità magħżula għall-ispezzjonijiet mal-ġenb tat-triq jew f’ċentru tat-testijiet.

⁶ Mill-20 ta’ Mejju 2019, id-Direttiva 2014/47/UE introduċiet sistema obbligatorja ta’ klassifikazzjoni tar-riskju fl-Istati Membri kollha. Prestazzjoni batuta fi spezzjonijiet mal-ġenb tat-triq b’rabta mal-ghadd u mas-severità tan-nuqqasijiet twassal biex l-imprizi jirċievu klassifikazzjoni tar-riskju oghla. L-awtoritajiet kompetenti tal-Istati Membri jistgħu mbagħad jużaw din l-informazzjoni biex jivverifikaw aktar ta’ spiss l-imprizi bi klassifikazzjoni ta’ riskju għoli.

⁷ Id-Direttiva tal-Kummissjoni 2010/47/UE tal-5 ta’ Lulju 2010 li tadatta għall-progress tekniku d-Direttiva 2000/30/KE, ĠU L 173, 8.7.2010, p. 33.

Qabel l-emenda, il-vetturi fir-rapport tal-ispezzjoni mal-ġenb tat-triq (l-Anness I) ġew definiti skont il-klassijiet, eż. trakk b'diversi karrijiet (road train) li kien ifisser kwalunkwe vettura bil-mutur għall-ġarr ta' merkanzija b'massa massima li taqbeż it-3,5 tunnelli (il-kategoriji N2 u N3) akkoppjata ma' trejler (il-kategoriji O3 u O4). Fl-istess ħin, il-vetturi tal-kategorija N2 kellhom jiġu indikati taħt "vettura kummerċjali hafifa", il-vetturi tal-kategorija N3 taħt "trakk", filwaqt li l-vetturi tal-kategoriji O3 u O4 kellhom jiġu indikati taħt "trejler" u "semitrejler".

Madankollu, wahda mill-emendi introdotti bid-Direttiva 2010/47/UE introduċiet mod differenti ta' raggruppament tal-vetturi, billi d-deżinjazzjoni tal-kategorija tagħhom tintuża skont il-legiżlazzjoni dwar l-approvazzjoni tat-tip. B'rizultat ta' dan, vettura li setgħet giet indikata fi klassijiet differenti issa tista' tiġi indikata biss f'kategorija wahda ta' vetturi. Barra minn hekk, il-vettura tal-irmonk u t-trejler iridu jiġu indikati separatament. Meta jitqies li l-vettura tal-irmonk u t-trejler jistgħu jiġu rreġistrati fi Stati Membri differenti, dawn il-klassifikazzjonijiet reveduti jipprovdu informazzjoni aktar preċiża, filwaqt li jtejbu wkoll is-sitwazzjoni għall-Istati Membri f'sitwazzjonijiet fejn ikun meħtieġ li Stat Membru ieħor jiġi nnotifikat jekk jinstabu nuqqasijiet serji f'vettura rreġistrata f'dak l-Istat Membru.

3. DATA KKOMUNIKATA MILL-ISTATI MEMBRI

Dan huwa s-sitt rapport dwar kif id-Direttiva 2000/30/KE giet applikata fl-Istati Membri u jkopri s-snin kalendarji 2015-2016. Id-data ta' skadenza biex l-Istati Membri jipprezentaw id-data tagħhom lill-Kummissjoni għal dan il-perjodu ta' rapportar kienet il-31 ta' Marzu 2017.

Sabiex jiġi ffaċilitat l-obbligu ta' rapportar, u skont il-prattika preċedenti, il-Kummissjoni baġtet ittra ta' informazzjoni lill-Istati Membri fil-bidu ta' Jannar 2017. Meħmuż ma' dik l-ittra kien hemm mudell (żviluppat flimkien mill-esperti tal-Kummissjoni u tal-Istati Membri), u l-Istati Membri ġew imhegga jużawh biex jipprezentaw ir-rapporti tagħhom.

Imbagħad, fil-bidu ta' Marzu 2017, inharġet komunikazzjoni ta' tfakkira li tinforma lill-Istati Membri li d-data ta' skadenza biex jipprezentaw il-prospetti tagħhom kienet qiegħda toqrob malajr. Kull Stat Membru uża l-mudell biex jipprezenta d-data tiegħu b'mod elettroniku. Dan intlaqa' tajjeb peress li ssimplifika l-kompitu tal-ġbir tad-data.

Madankollu, mhux l-Istati Membri kollha rrispettaw id-data ta' skadenza biex jipprezentaw id-data tagħhom. Xi pajjiżi (il-Belġju, ir-Repubblika Ċeka, il-Finlandja u Franza) kienu kemxejn tard, filwaqt li ohrajn (Malta u n-Netherlands) ma jipprezentawx id-data tagħhom sa Jannar u Marzu 2018 rispettivament.

Hdax-il Stat Membru, jiġifieri l-Awstrija, il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, il-Ġermanja, id-Danimarka, l-Estonja, il-Lussemburgu, in-Netherlands, il-Polonja u r-Rumanija pprezentaw ukoll data dwar vetturi rreġistrati barra mill-UE li ġew ikklassifikati skont il-pajjiż ta' reġistrazzjoni; filwaqt li tnejn ohra, jiġifieri l-Belġju u l-Italja pprovdew iċ-ċifri totali għall-ghadd ta' vetturi mhux tal-UE li ġew spezzjonati.

Ċipru pprova biss data dwar vetturi domestiċi. Fil-bidu, l-Irlanda għamlet l-istess iżda sussegwentement ipprezentat l-istess sett ta' data revedut, li kien jinkludi dettalji dwar il-vetturi spezzjonati li ġew irreġistrati fi Stati Membri ohra.

Fl-aħhar nett, tlettax-il Stat Membru, jiġifieri l-Awstrija, il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, id-Danimarka, il-Greċja, Franza, l-Irlanda, Malta, in-Netherlands, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja u r-Renju Unit, ipprovdew ukoll informazzjoni addizzjonali b'rabta mal-kodiċijiet tan-nuqqasijiet fl-elementi spezzjonati (eż. (1) tagħmir tal-ibbrejkar; 1.1.8. akkoppjamenti għall-brejkijiet tat-trejlers). Dawn id-dettalji ġew introdotti bid-Direttiva 2010/47/UE li emendat l-Anness I tad-Direttiva 2000/30/KE mill-1 ta' Jannar 2012, madankollu mhuwiex obbligatorju li dan is-saff addizzjonali ta' dettall jiġi pprovdut.

Wara l-ewwel analizi tar-rapporti nazzjonali, il-Kummissjoni kkuntattjat lil diversi Stati Membri biex tifhem ir-raġunijiet potenzjali ta' xi riżultati jew bidliet impressjonanti meta mqabbla mal-perjodu preċedenti. Skont l-ispezzjonijiet mogħtija mill-Istati Membri, hemm għadd ta' ċirkostanzi li kellhom effett negattiv fuq l-ammont u l-kwalità tal-ispezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq. Dawn iċ-ċirkostanzi, fost l-oħrajn, kienu r-riorganizzazzjoni jew id-deċentralizzazzjoni tal-kompetenzi li wasslu għal perjodi fejn l-ispezzjonijiet ma twettqux, restrizzjonijiet finanzjarji li wasslu għal nuqqasijiet ta' persunal, għal ammont limitat ta' spezzjonijiet u għal aċċess limitat għat-tagħmir. L-iskambji mal-Istati Membri wrew ukoll li hemm differenzi sinifikanti fil-fehim u fit-twettiq tal-ġbir tad-*data* u fir-rapportar, li jistgħu jikkontribwixxu wkoll għad-differenzi. Mill-20 ta' Mejju 2018, dawn id-differenzi jaf jonqsu meta jitqies li d-Direttiva 2014/47/UE introduċiet aktar armonizzazzjoni fil-metodi tat-testijiet, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet, fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet u fir-rekwiżiti tar-rapportar. L-ewwel rapport ibbażat fuq id-Direttiva 2014/47/UE se jkopri l-perjodu 2019-2020 u l-Istati Membri se jkollhom jipprezentaw ir-rapporti nazzjonali tagħhom sal-31 ta' Marzu 2021.

4. KONTENUT TAL-ISPEZZJONI

Bħala minimu, id-*data* relatata mal-oqsma ta' spezzjoni deskritti fil-punt 10 tal-mudell tar-rapport inkluz fl-Anness I tad-Direttiva 2000/30/KE trid tintbagħat lill-Kummissjoni. Dawn l-oqsma huma:

- l-identifikazzjoni;
- it-tagħmir tal-ibbrejtkar;
- l-istering;
- il-viżibbiltà;
- it-tagħmir tat-tidwil u s-sistema tal-elettriku;
- il-fusijiet, ir-roti, it-tajers, is-sospensjoni;
- ix-xaži u l-aċċessorji tax-xaži;
- tagħmir iehor, inkluz it-takografu u r-regolatur tal-veloċità eċċessiva;
- fastidji, inkluzi l-emissjonijiet u t-tixrid tal-fjuwil u/jew taż-żejt.

Sabiex jiffaċilita r-registrazzjoni tan-nuqqasijiet identifikati mill-ispetturi f'dawn l-oqsma, ir-rapport tal-ispezzjoni jenhtieg li jinkludi lista shiha ta' elementi tal-ispezzjoni fuq in-naha ta' wara tiegħu. L-ispetturi jridu jimmarkaw fuq ir-rapport (permezz ta' kodiċijiet predefiniti) kwalunkwe qasam fejn ikunu identifikaw xi nuqqasijiet u jagħtu kopja ta' dan ir-rapport lis-sewwieq tal-vettura ladarba jkunu temmew l-ispezzjoni tagħhom.

Jekk l-ispettur iqis li kwalunkwe nuqqas identifikat jista' jirrappreżenta riskju għas-sigurtà b'tali mod li, b'mod partikolari fir-rigward tal-brejkijiet, ikunu għustifikati aktar kontrolli, l-ispettur jista' jordna li l-vettura tiġi eżaminata b'mod aktar dettaljat f'faċilità magħzula għall-kontroll tekniku ta' vettura fil-vicinanza.

Barra minn hekk, jekk matul l-ispezzjoni joħroġ biċ-ċar li vettura kummerċjali tippreżenta riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħra tat-triq, l-użu ta' dik il-vettura jista' jiġi pprojbit sakemm kwalunkwe nuqqas perikoluż identifikat jiġi rettifikat.

5. DATA STATISTIKA

5.1. Volumi ta' spezzjonijiet

Meta mqabbel mal-2013-2014, ġew spezzjonati 534 473 **vettura inqas** milli fl-2015-2016, li jfisser **tnaqqis ta' 9,6 %**. It-Tabella 1 ta' hawn taht tipprovdi analiżi skont kull Stat Membru.

Fl-2011-2012, ġew spezzjonati **8 145 984** vettura, filwaqt li fil-perjodu 2013-2014, twettqu **5 584 164 kontroll**, jiġifieri **2 561 820 inqas**. Fl-2015-2016, jista' jiġi osservat tnaqqis ulterjuri ta' madwar 10 % u l-ispezzjonijiet kienu jammontaw għal **5 029 763**.

Tabella 1: Volumi ta' Spezzjonijiet – Tqabbil bejn l-2013-14 u l-2015-16

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Vetturi Spezzjonati fil-Perjodu 2013-2014	Vetturi Spezzjonati fil-Perjodu 2015-2016	Differenza bejn il-Perjodi 2013-2014 u 2015-2016	% tad-Differenza bejn il-Perjodi 2013-2014 u 2015-2016
L-Awstrija	48 884	42 438	-6 446	-13,2 %
Il-Belġju	18 073	9 693	-8 380	-46,4 %
Il-Bulgarija	321 325	250 516	-70 809	-22,0 %
Il-Kroazja	39 608	39 204	-404	-1,0 %
Ċipru	1 174	6 214	5 040	429,3 %
Ir-Repubblika Ċeka	136 981	88 389	-48 592	-35,5 %
Id-Danimarka	2 081	3 753	1 672	80,3 %
L-Estonja	1 689	2 768	1 079	63,9 %
Il-Finlandja	11 152	8 390	-2 762	-24,8 %
Franza	1 053 692	996 892	-56 800	-5,4 %
Il-Ġermanja	1 600 728	1 620 465	19 737	1,2 %
Il-Greċja	16 816	5 395	-11 421	-67,9 %
L-Ungerija	216 504	195 905	-20 599	-9,5 %
L-Irlanda	12 939	29 840	16 901	130,6 %
L-Italja	15 147	5 514	-9 633	-63,6 %
Il-Latvja	6 101	8 652	2 551	41,8 %
Il-Litwanja	79 860	70 586	-9 274	-11,6 %
Il-Lussemburgu	726	398	-328	-45,2 %
Malta	4 012	6 943	2 931	73,1 %
In-Netherlands	8 860	6 709	-2 151	-24,3 %
Il-Polonja	888 111	627 384	-260 727	-29,4 %
Il-Portugall	631	1 522	891	141,2 %
Ir-Rumanija	8 135	13 144	5 009	61,6 %
Is-Slovakkja	16 211	18 760	2 549	15,7 %
Is-Slovenja	5 113	4 945	-168	-3,3 %
Spanja	723 250	654 392	-68 858	-9,5 %
L-Iżvezja	53 527	45 417	-8 110	-15,2 %
Ir-Renju Unit	292 838	265 535	-27 303	-9,3 %
Totali	5 584 164	5 029 763	-554 401	-9,9 %

Tmintax-il Stat Membru wettqu inqas spezzjonijiet matul il-perjodu 2015-2016 meta mqabbel mal-perjodu 2013-2014. It-tnaqqis perċentwali varja minn 1 % fil-każ tal-Kroazja għal **tnaqqis ta' 68 % fil-każ tal-Greċja**. Stati Membri ohra li rreġistraw tnaqqis sinifikanti kienu l-Italja (64 %), il-Belġju (46 %), il-Lussemburgu (45 %) u r-Repubblika Ċeka (35 %). Ir-raġunijiet għat-tnaqqis skont l-ispejgazzjoni mogħtija mill-Istati Membri huma restrizzjonijiet finanzjarji u nuqqas ta' riżorsi umani jew riorganizzazzjoni tal-kompetenzi. Barra minn hekk, bidliet fil-leġislazzjoni nazzjonali u fil-proċeduri amministrattivi interni affettwaw ukoll l-attivitajiet tal-infurzar.

Min-naħa l-oħra, għaxar Stati Membri rreġistraw zidiet fl-għadd ta' spezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu 2015-2016. Iz-zidiet perċentwali varjaw minn 1,2 % fil-każ tal-Ġermanja għal 122 % fil-każ tal-Irlanda, 141 % fil-każ tal-Portugall u 429 % fil-każ ta' Ċipru. Madankollu, fir-rigward ta' Ċipru, huwa rikonoxxut li kien qed jahdem b'linja bażi baxxa fir-rigward tal-prospetti tiegħu għall-perjodu ta' rapportar 2013-2014. Għalhekk, iż-żieda perċentwali hija relattiva. Fil-każ tal-Irlanda, iż-żieda hija minhabba l-fatt li l-awtoritajiet Irlandiżi ziedu l-għadd ta' spetturi li jwettqu spezzjonijiet tekniċi mal-ġenb tat-triq.

5.2. Oriġini tal-vetturi spezzjonati

It-Tabella 2 ta' hawn taht tagħti harsa ġenerali lejn l-oriġini tal-vetturi kkontrollati mill-Istati Membri. Kif issemma qabel, Ċipru biss ma ppreżenta l-ebda *data* b'rabta mal-kontrolli fuq vetturi rreġistrati barra l-pajjiż, jiġifieri rreġistrati jew fi Stat Membru ieħor jew barra mill-UE. Sebgha u ghoxrin Stat Membru rappurtaw *data* dwar kontrolli mwettqa fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor, u minn dawn tlettax-il Stat Membru wettqu wkoll kontrolli fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE.

Xi punti ewlenin li jridu jiġu nnutati mid-*data* murija fit-Tabella 2 huma li 62 % tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu 2015-2016 saru fuq vetturi domestiċi, 33 % saru fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor u 5 % saru fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE.

Punti ohra ta' min jinnutahom huma li fil-Lussemburgu, 15,8 % biss tal-ispezzjonijiet twettqu fuq vetturi domestiċi, u filwaqt li 51 % tal-vetturi spezzjonati mill-awtoritajiet Pollakki kienu rreġistrati fil-Polonja, dawn wettqu d-doppju tal-ispezzjonijiet fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE milli wettqu fuq dawk minn Stati Membri ohra. Ir-raġunament wara din l-istatistika preżumibbilment għandu x'jaqsam mal-pożizzjonijiet ġeografiċi ta' dawn l-Istati Membri.

Tabella 2: Oriġini tal-vetturi kkontrollati

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Irreġistrati fl-iSM	Irreġistrati fi SM ieħor	Irreġistrati barra mill-UE	Total	Vetturi tal-iSM (%)
L-Awstrija	18 672	22 188	1 578	42 438	44,0 %
Il-Belġju	2 918	6 509	266	9 693	30,1 %
Il-Bulgarija	209 717	40 016	783	250 516	83,7 %
Il-Kroazja	24 511	4 729	9 964	39 204	62,5 %
Ċipru	6 214	0	0	6 214	100,0 %
Ir-Repubblika Ċeka	53 949	32 370	2 070	88 389	61,0 %
Id-Danimarka	3 175	553	25	3 753	84,6 %
L-Estonja	2 581	92	95	2 768	93,2 %
Il-Finlandja	6 646	1 744	0	8 390	79,2 %

Franza	369 857	627 035	0	996 892	37,1 %
Il-Ġermanja	1 055 997	525 616	38 852	1 620 465	65,2 %
Il-Greċja	4 465	930	0	5 395	82,8 %
L-Ungerija	145 921	49 984	0	195 905	74,5 %
L-Irlanda	28 754	1 086	0	29 840	96,4 %
L-Italja	4 740	756	18	5 514	86,0 %
Il-Latvja	5 739	2 913	0	8 652	66,3 %
Il-Litwanja	56 237	14 349	0	70 586	79,7 %
Il-Lussemburgu	63	311	24	398	15,8 %
Malta	6 924	19	0	6 943	99,7 %
In-Netherlands	2 845	3 612	252	6 709	42,4 %
Il-Polonja	317 270	100 168	209 946	627 384	50,6 %
Il-Portugall	1 435	87	0	1 522	94,3 %
Ir-Rumanija	12 018	768	358	13 144	91,4 %
Is-Slovakkja	9 761	8 999	0	18 760	52,0 %
Is-Slovenja	4 048	897	0	4 945	81,9 %
Spanja	592 537	61 855	0	654 392	90,5 %
L-Iżvezja	38 336	6 986	0	45 322	84,6 %
Ir-Renju Unit	130 661	134 874	0	265 535	49,2 %
Totali	3 115 991	1 649 446	264 231	5 029 667	62,0 %
L-Iżvizzera	39 813	20 034	4 492	64 339	61,9 %
Totali	3 155 804	1 669 480	268 423	5 094 017	62 %

5.3. Volumi ta' projbizzjonijiet

Meta mqabbel mal-2013-2014, fl-2015-2016 ġew ipprojbiti **60 112-il vettura aktar**, jiġifieri **zieda ta' 17,5 %**. It-Tabella 3 ta' hawn taht tipprowdi analizi għal kull Stat Membru. Meta jitqies li fl-istess hin l-għadd ta' vetturi kkontrollati naqas b'9,6 % meta mqabbel mal-2013-2014, dan jista' jindika approċċ aktar immirat waqt l-ispezzjonijiet mal-ġenb tat-triq fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri jew f'xi każijiet l-użu ta' sistema ta' spezzjoni aktar stretta.

Tabella 3: Projbizzjonijiet – Tqabbil bejn l-2013-14 u l-2015-16

Stat Membru (SM) ta' Rapportar	Vetturi Pprojbiti fil-Perjodu 2013-2014	Vetturi Pprojbiti fil-Perjodu 2015-2016	Differenza bejn il-Perjodi 2013-2014 u 2015-2016	% tad-Differenza bejn il-Perjodi 2013-2014 u 2015-2016
L-Awstrija	28 088	24 194	-3 894	-13,9 %
Il-Belġju	997	691	-306	-30,7 %
Il-Bulgarija	5 798	1 646	-4 152	-71,6 %
Il-Kroazja	1 643	2 548	905	55,1 %
Ċipru	1 719	1 232	-487	-28,3 %
Ir-Repubblika Ċeka	514	375	-139	-27,0 %

Id-Danimarka	532	1 192	660	124,1 %
L-Estonja	1 513	2 636	1 123	74,2 %
Il-Finlandja	5 840	163	-5 677	-97,2 %
Franza	2 714	103 720	101 006	3721,7 %
Il-Ġermanja	34 269	26 768	-7 501	-21,9 %
Il-Greċja	252	71	-181	-71,8 %
L-Ungerija	5 651	8 388	2 737	48,4 %
L-Irlanda	779	1 909	1 130	145,1 %
L-Italja	6 090	2 923	-3 167	-52,0 %
Il-Latvja	45	61	16	35,6 %
Il-Litwanja	931	311	-620	-66,6 %
Il-Lussemburgu	31	12	-19	-61,3 %
Malta	1 937	3 674	1 737	89,7 %
In-Netherlands	111	172	61	55,0 %
Il-Polonja	32 969	38 374	5 405	16,4 %
Il-Portugall	11	776	765	6 954,5 %
Ir-Rumanija	357	3 035	2 678	850 %
Is-Slovakkja	6 123	5 955	-168	-2,7 %
Is-Slovenja	477	109	-368	-77,1 %
Spanja	83 280	57 239	-26 041	-31,3 %
L-Iżvezja	40 871	42 087	1 216	3,0 %
Ir-Renju Unit	80 283	72 886	-7 397	-9,2 %
Totali	343 825	403 937	60 112	17,5 %

Tnax-il Stat Membru rreġistraw zieda fl-ghadd ta' projbizzjonijiet matul il-perjodu ta' rapportar 2015-16 meta mqabbel mal-perjodu 2013-2014. Iż-zidiet perċentwali varjaw minn 3 % fil-każ tal-Iżvezja għal madwar 6 955 % fil-każ tal-Portugall, għalkemm il-Portugall kien qed jahdem b'linja baxxa bi 11-il projbizzjoni biss għall-perjodu ta' rapportar 2013-2014. Stati Membri ohra li rreġistraw zidiet notevoli kienu r-Rumanija (850 %), id-Danimarka (124 %) u Malta (90 %). Iż-zieda impressjonanti ta' 3 722 % fi Franza hija minhabba għall-fatt li għall-perjodu 2013-2014 Franza ma pprovdietx *data* dwar it-trejlers (il-kategoriji O3 u O4) u li r-rapport tal-2013-2014 ma kienx ikopri l-firxa shiha ta' awtoritajiet involuti fl-attivitajiet ta' spezzjoni mal-ġenb tat-triq. Xi zidiet impressjonanti ohra jistgħu jiġu spjegati permezz tal-bidliet fil-legiżlazzjoni nazzjonali, fil-gbir tad-*data* u fil-metodoloġija tar-rapportar.

It-tqabbil ta' dawn iż-zidiet mal-bidla korrispondenti fil-volumi ta' spezzjonijiet għall-Istati Membri kkonċernati; bl-eċċezzjoni ta' Franza (li rreġistraw tnaqqis ta' 3,6 %), ir-Rumanija, Malta, id-Danimarka u l-Portugall irreġistraw zieda fil-volum ta' spezzjonijiet ta' 61,6 %, 73,1 %, 80,3 % u 141 % rispettivament.

Min-naha l-ohra, sittax-il Stat Membru rreġistraw tnaqqis fl-ghadd ta' projbizzjonijiet irreġistrati, b'firxa li tvarja minn 2,7 % fil-każ tas-Slovakkja għal tnaqqis ta' 97,2 % fil-każ tal-Finlandja, b'dan tal-aħhar ikkawżat minn zbalji fil-metodoloġija tar-rapportar matul l-2013-2014. Huwa interessanti li dan jikkorrispondi għal zieda ta' 15,7 % fil-volumi ta' spezzjonijiet fil-każ tas-Slovakkja u tnaqqis ta' 24,8 % fil-każ tal-Finlandja. Għal darb'ohra, dan jindika bidla fil-politika ta' spezzjoni, flimkien mal-fatt li forsi l-kundizzjoni tal-affidabbiltà stradali tal-vetturi qiegħda titjib.

5.4. Orìgini tal-vetturi pprojbiti

It-Tabella 4 ta' hawn taht tiġbor fil-qosor id-*data* pprezentata mill-Istati Membri u tindika li l-perċentwal ta' vetturi domestiċi pprojbiti jvarja minn inqas minn 1 % fil-Bulgarija, fir-Repubblika Ċeka, fil-Latvja u fil-Litwanja għal aktar minn 50 % fl-Awstrija, fl-Estonja, fl-Italja, f'Malta, fil-Portugall u fl-Iżvezja. L-Estonja għandha rata ta' projbizzjoni ta' aktar minn 90 % għall-vetturi domestiċi, u r-raġuni hija l-metodoloġija tal-għbir tad-*data*, filwaqt li r-rata kumplessiva ta' projbizzjoni għall-vetturi domestiċi fl-Istati Membri kollha hija 7,9 %. Ta' min jinnota li fil-każ tal-Iżvezja, revizzjoni tad-*data* rappurtata wriet żball fil-għbir tad-*data* u fil-metodoloġija tar-rapportar li ppersista għal żmien itwal, inklużi l-perjodi 2013-2014 u 2015-2016.

Meta jitqiesu d-differenzi fir-rati ta' projbizzjoni għall-vetturi domestiċi meta mqabbla ma' daww barranin, sitt Stati Membri pprezentaw *data* li tissuggerixxi li l-vetturi barranin jissodisfaw standards oghla ta' affidabbiltà stradali minhabba rati oghla ta' projbizzjoni tal-vetturi domestiċi. Dawn l-Istati Membri b'differenza fir-rata ta' projbizzjoni ta' aktar minn 10 % għall-vetturi barranin kienu s-Slovakkja, l-Italja, id-Danimarka, ir-Rumanija, Malta u l-Portugall.

Min-naħa l-oħra, kien hemm ukoll żewġ Stati Membri (ir-Renju Unit u l-Irlanda) fejn ir-rata ta' projbizzjoni tal-vetturi barranin kienet aktar minn 10 % oghla mir-rata ta' projbizzjoni tal-vetturi domestiċi.

Ir-rata medja ta' projbizzjoni għall-vetturi tal-UE (minbarra daww domestiċi) fit-28 Stat Membru hija 9,0 %, u għal darb'oħra din tirrappreżenta tnaqqis żgħir meta mqabbel ma' ċifra ta' 10,4 % ikkwotata għall-perjodu ta' rapportar 2013-2014.

Barra minn hekk, peress li Ċipru ma pprovdix *data* fir-rigward tal-ispezzjonijiet imwettqa fuq vetturi barranin, dawn ma setgħux jiġu inklużi fl-analiżi. Sitwazzjoni simili rriżultat ukoll fir-rigward tal-perjodu ta' rapportar 2013-2014, preżumibbilment minhabba l-pożizzjoni ġeografika tagħhom.

Tabella 4: Analizi tal-Projbizzjonijiet – Domestiċi vs. tal-UE

Stat Membru ta' Rapportar	Vetturi rreġistrati fl-Istat Membru ta' Rapportar			Vetturi rreġistrati fl-UE (Minbarra l-Istat Membru ta' Rapportar)		
	Għadd ta' vetturi kkontrollati	Għadd ta' projbizzjonijiet	Proporzjon ta' projbizzjonijiet (%)	Għadd ta' vetturi kkontrollati	Għadd ta' projbizzjonijiet	Proporzjon ta' projbizzjonijiet (%)
L-Awstrija	18 672	10 315	55,2 %	22 188	12 882	58,1 %
Il-Belġju	2 918	269	9,2 %	6 509	404	6,2 %
Il-Bulgarija	209 717	1 144	0,5 %	40 016	500	1,2 %
Il-Kroazja	24 511	1 655	6,8 %	4 729	301	6,4 %
Ċipru	6 214	1 232	19,8 %	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Repubblika Ċeka	53 949	285	0,5 %	32 370	85	0,3 %
Id-Danimarka	3 175	1 091	34,4 %	553	95	17,2 %
L-Estonja	2 581	2 465	95,5 %	92	79	85,9 %
Il-Finlandja*	6 646	130	2,0 %	1 744	33	1,9 %
Franza	369 857	44 383	12,0 %	627 035	59 337	9,5 %
Il-Ġermanja	1 055 997	11 278	1,1 %	525 616	14 497	2,8 %
Il-Greċja	4 465	55	1,2 %	930	16	1,7 %

L-Ungerija	145 921	6 884	4,7 %	49 984	1 504	3,0 %
L-Irlanda	28 754	1 716	6,0 %	1 086	193	17,8 %
L-Italja	4 740	2 616	55,2 %	756	297	39,3 %
Il-Latvja	5 739	32	0,6 %	2 913	29	1,0 %
Il-Litwanja	56 237	211	0,4 %	14 349	100	0,7 %
Il-Lussemburgu	63	3	4,8 %	311	9	2,9 %
Malta	6 924	3 673	53,0 %	19	1	5,3 %
In-Netherlands	2 845	41	1,4 %	3.612	127	3,5 %
Il-Polonja	317 270	30 026	9,5 %	100 168	2 728	2,7 %
Il-Portugall	1 435	776	54,1 %	87	0	0,0 %
Ir-Rumanija	12 018	3 741	31,1 %	768	31	4,0 %
Is-Slovakkja	9 761	3 667	37,6 %	8 999	2 288	25,4 %
Is-Slovenja	4 048	53	1,3 %	897	56	6,2 %
Spanja	592 537	54 802	9,2 %	61 855	2 437	3,9 %
L-Iżvezja *	38 336	1 671	4,36 %	6 986	5 962	85,3 %
Ir-Renju Unit	130 661	28 735	22,0 %	134 874	44 151	32,7 %
Totali	3 116 086	247 403	7,9 %	1 649 446	148 142	9,0 %
L-Iżvizzera	39 813	1 825	4,6 %	20 034	1 733	8,7 %
Totali	3 155 899	249 228	7,9 %	1 669 480	149 875	9 %

Kif issemma qabel, tlettax-il Stat Membru pprezentaw ukoll *data* b'rabta mal-ispezzjonijiet imwettqa fuq vetturi rreġistrati f'pajjiżi barra mill-UE. Aktar dettalji huma inklużi fit-Tabella 5 ta' hawn taht. Ġew ikkontrollati 264 231 vettura mhux tal-UE u dan wassal għall-hruġ ta' 8 392 projbizzjoni, jiġifieri **proporzjon ta' projbizzjonijiet ta' 3,2 %**, li jitqabbel ma' rata ta' 7,9 % għall-vetturi domestiċi u ta' 9,0 % għall-vetturi tal-UE (minbarra dawk domestiċi). Bl-eċċezzjoni tal-Awstrija, tad-Danimarka, tal-Estonja, tal-Italja u tar-Rumanija, ir-rati ta' projbizzjoni għall-vetturi li mhumx irreġistrati fl-UE ġeneralment jirriflettu dawk għall-vetturi rreġistrati fl-UE. Dawn l-Istati Membri rrapportaw tnaqqis fir-rata ta' projbizzjoni ta' 5,1 %, 6,8 %, 11 %, 16,4 % u 10,8 % rispettivament favur vetturi rreġistrati fl-UE.

Tabella 5: Analizi tal-Projbizzjonijiet – Vetturi mhux tal-UE

Stat Membru ta' Rapportar	Projbizzjonijiet (Vetturi Rreġistrati Barra mill-UE)		
	Għadd ta' Vetturi Mhux tal-UE Kkontrollati	Għadd ta' Vetturi Mhux tal-UE Pprojbiti	Proporzjon ta' Projbizzjonijiet ta' Vetturi Mhux tal-UE (%)
L-Awstrija	1 578	997	63,2 %
Il-Belġju	266	18	6,8 %
Il-Bulgarija	783	2	0,3 %
Il-Kroazja	9 964	592	5,9 %
Ċipru	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Repubblika Ċeka	2 070	5	0,2 %
Id-Danimarka	25	6	24,0 %
L-Estonja	95	92	96,8 %
Finlandja	0	0	Mhux disponibbli
Franza	0	0	Mhux disponibbli

Il-Ġermanja	38 852	993	2,6 %
Il-Greċja	0	0	Mhux disponibbli
L-Ungerija	0	0	Mhux disponibbli
L-Irlanda	0	0	Mhux disponibbli
L-Italja	18	10	55,6 %
Il-Latvja	0	0	Mhux disponibbli
Il-Litwanja	0	0	Mhux disponibbli
Il-Lussemburgu	24	0	0,0 %
Malta	0	0	Mhux disponibbli
In-Netherlands	252	4	1,6 %
Il-Polonja	209 946	5 620	2,7 %
Il-Portugall	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Rumanija	358	53	14,8 %
Is-Slovakkja	0	0	Mhux disponibbli
Is-Slovenja	0	0	Mhux disponibbli
Spanja	0	0	Mhux disponibbli
L-Iżvezja	0	0	Mhux disponibbli
Ir-Renju Unit	0	0	Mhux disponibbli
Totali	264 231	8 392	3,2 %
L-Iżvizzera	44 305	2 095	4,7 %
Totali	308 536	10 488	3,4 %

5.5. Vetturi pprojbiti skont il-kategorija tal-vettura u għal kull Stat Membru ta' reġistrazzjoni

L-Anness 1 jagħti harsa ġenerali lejn ir-rati ta' projbizzjoni tal-vetturi għal kull Stat Membru ta' reġistrazzjoni. Ir-rata medja ta' projbizzjoni fl-Istati Membri kollha kienet ta' 8,3 % u l-kategorija N3 (Vetturi Tqal tal-Merkanzija) kienet it-tip ta' vettura pprojbita l-aktar ta' spiss, jiġifieri rata ta' projbizzjoni ta' 9,6 %.

Il-vetturi fil-kategorija "Oħrajn" ta' vetturi mhux speċifikati kellhom rata ta' projbizzjoni ta' 19,3 %. Madankollu, din il-kategorija x'aktarx tinkludi hafna tipi ta' vetturi, jiġifieri vetturi agrikoli (il-kategorija T), trejlers hfief (il-kategoriji O1 u O2) u vannijiet hfief (il-kategorija N1) u l-ispezzjoni tagħhom hija bbażata fuq miżuri legiżlattivi nazzjonali.

Madankollu, mill-20 ta' Mejju 2018, bid-Direttiva 2014/47/UE l-ispezzjoni tat-tratturi veloċi (li jistgħu jaqbu l-40 km/h) saret obbligatorja fejn qegħdin jintużaw prinċipalment f'toroq pubbliċi għal finijiet ta' trasport tal-merkanzija kummerċjali.

Id-differenzi fir-rati ta' projbizzjoni jistgħu jiġu spjegati bl-applikazzjoni ta' metodi differenti ta' għażla, ta' spezzjoni u ta' għbir ta' data u l-kategorizzazzjoni tan-nuqqasijiet fost l-Istati Membri.

L-Anness 2 juri d-dettalji għal kull kategorija ta' vettura għal kull Stat Membru tal-ispezzjoni.

5.6. Tipi ta' nuqqasijiet irrappurtati mill-Istati Membri

L-Anness 3 juri r-rati ta' nuqqasijiet li nstabu fuq il-vetturi fid-disa' oqsma ta' spezzjoni matul spezzjonijiet imwettqa mill-Istati Membri matul il-perjodu ta' rapportar 2015-2016.

Matul dan il-perjodu ta' rapportar, in-nuqqasijiet li ġew identifikati bl-aktar mod frekwenti matul l-ispezzjonijiet jikkonċernaw il-kundizzjoni tal-affidabbiltà stradali:

- it-tagħmir tat-tidwil u s-sistemi tal-elettriku (23,0 %; 20,9 % fil-perjodu ta' qabel);
- il-fusijiet, ir-roti, it-tajers, is-sospensjoni (21,8 %; – 20,6 % fil-perjodu ta' qabel);
- tagħmir ieħor, inklużi t-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid (15,5 %; – 17,4 % fil-perjodu ta' qabel), u
- it-tagħmir tal-ibbrejkjar (13,9 %; – 18,8 % fil-perjodu ta' qabel).

Fid-disa' oqsma ta' spezzjoni, l-Istati Membri rappurtaw differenzi konsiderevoli fil-frekwenza ta' sejbi ta' nuqqasijiet. Pereżempju, fi Spanja n-nuqqasijiet fil-qasam ta' spezzjoni "tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid" kienu jikkostitwixxu 86 % tan-nuqqasijiet totali rappurtati matul il-perjodu ta' rapportar, filwaqt li n-nuqqasijiet f'dan il-qasam kienu jikkostitwixxu biss 0,6 % tat-total misjub fir-Renju Unit. Għal darb'ohra, ir-raġuni x'aktarx li hija minhabba l-applikazzjoni ta' metodi differenti tal-ittestjar mill-Istati Membri; forsi flimkien ma' politika nazzjonali biex tinghata aktar importanza lil qasam ta' spezzjoni partikolari matul l-ispezzjoni. Madankollu, irid jiġi rikonoxxut li mill-20 ta' Mejju 2018, id-Direttiva 2014/47/UE introduċiet armonizzazzjoni akbar fil-metodi tal-ittestjar, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet u fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet.

Meta ċ-ċifri jitqabblu ma' dawk tal-perjodu ta' qabel, l-aktar tnaqqis sinifikanti għandu x'jaqsa mal-qasam tat-test tat-"tagħmir tal-ibbrejkjar", jiġifieri n-nuqqasijiet relatati mal-ibbrejkjar ammontaw għal 13,9 % tat-total irreġistrat fl-Istati Membri kollha, jiġifieri tnaqqis mill-20,7 % għall-perjodu ta' rapportar ta' qabel. Madankollu, in-nuqqasijiet li għandhom x'jaqsmu mal-qasam tat-"tagħmir tat-tidwil u s-sistema tal-elettriku" għandhom l-aktar komuni, u kellhom zieda ta' 23 % (minn 20,4 % għall-perjodu ta' rapportar ta' qabel). F'termini tal-oqsma ta' spezzjoni l-oħra, il-bidliet meta mqabbla mal-perjodu ta' rapportar ta' qabel mhumx daqshekk konsiderevoli biex jikkawżaw xi thassib serju; jew li jindikaw l-implimentazzjoni ta' bidliet sinifikanti fil-politika mill-Istati Membri.

F'hamsa mid-disa' oqsma ta' spezzjoni, jiġifieri "l-identifikazzjoni", "it-tagħmir tal-ibbrejkjar", "l-istering", "il-vizibbiltà" u "fastidji, inklużi l-emissjonijiet u t-tixrid tal-fjuwil u/jew taż-żejt", ir-rati qegħdin jonqsu. Fil-fatt, dawk l-oqsma li kellhom żidiet żgħira matul il-perjodu ta' rapportar ta' qabel, jiġifieri "it-tagħmir tat-tidwil u s-sistema tal-elettriku", "il-fusijiet, ir-roti, it-tajers u s-sospensjoni", "ix-xażi u l-aċċessorji tax-xażi", u "tagħmir ieħor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid", kollha żdiedu b'inqas minn 5 %.

Barra minn hekk, fi spezzjonijiet imwettqa mill-awtoritajiet tar-Renju Unit, tal-Latvja u tal-Lussemburgu, li jinkludu 33,6 %, 33,5 % u 29,6 % tan-nuqqasijiet totali rispettivament, jidher li nstabu aktar nuqqasijiet relatati mat-"tagħmir tal-ibbrejkjar". Min-naha l-oħra, il-Greċja ma rappurtat l-ebda nuqqas f'dan il-qasam ta' spezzjoni.

Għal nuqqasijiet relatati ma' "emissjonijiet u tixrid" li, minbarra li huma ta' periklu għas-sikurezza fit-toroq, għandhom ukoll impatt fuq l-ambjent; wara zieda ta' 0,9 % (minn 3,2 % għal 4,1 %) fil-perjodu ta' qabel, kien hemm tnaqqis ta' 0,4 % (minn 4,1 % għal 3,3 %), jiġifieri n-nuqqasijiet relatati mal-emissjonijiet kienu jammontaw għal 3,3 % tat-total irreġistrat matul dak il-perjodu.

Fl-aħhar nett, kif spjegat fit-Tabella 2, tlettax-il Stat Membru wettqu spezzjonijiet fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE. Madankollu, minhabba li l-għadd totali ta' dawn l-ispezzjonijiet jammonta għal madwar 5 % biss tal-għadd totali tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu ta' rapportar, mhux possibbli li wiehed jasal għal xi konklużjoni soda dwar il-kundizzjoni tal-affidabbiltà stradali tagħhom.

Minkejja kollox, għall-kompletezza, l-Anness 4 ta' dan ir-rapport jinkludi dettalji ulterjuri u jagħti harsa ġenerali lejn l-għadd ta' vetturi kkontrollati mill-Istati Membri għal kull pajjiż ta' registrazzjoni, u l-proporzjon ta' projbizzjonijiet.

6. TIPI TA' PENALI

Id-Direttiva 2000/30/KE ma tistabbilixxix sistema ta' penali għal kwalunkwe ksur misjub. Minflok, l-Istati Membri jridu jistabbilixxu penali, minghajr diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità tas-sewwieq jew tal-pajjiż fejn tkun giet irregistrata jew fejn tkun bdiet topera l-vettura.

Kif issemma qabel, jekk ikun ovvju li l-vettura kummerċjali tkun ta' riskju serju għall-okkupanti tagħha jew għal utenti oħra tat-triq, l-awtorità jew l-ispettur li jwettaq l-ispezzjoni teknika għandhom l-awtorizzazzjoni, skont id-Direttiva 2000/30/KE, li jipprojbixxu l-użu tagħha sakemm kwalunkwe nuqqas perikoluż identifikat jiġi rettifikat.

Barra minn hekk, nuqqasijiet serji li jinstabu f'vettura kummerċjali li tappartjeni lil persuna mhux residenti, b'mod partikolari dawk li jwasslu biex l-użu tagħha jiġi pprojbit, iridu jiġu nnotifikati lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru fejn giet irregistrata.

L-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li jkun sabu n-nuqqas perikoluż jistgħu jitolbu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru li fih il-vettura tkun irregistrata biex jiehdu l-miżuri xierqa, bħal li jitolbu li ssir spezzjoni oħra tal-affidabbiltà stradali. Madankollu, jithalla f'idejn l-Istat Membru ta' registrazzjoni li jwettaq kwalunkwe azzjoni li jqis li tkun xierqa, u fir-rigward tagħha ma jkun meħtieġ l-ebda rapportar.

Fil-prattika, l-impatt finanzjarju fuq operatur assoċjat mal-projbizzjoni ta' vettura b'nuqqasijiet perikolużi mhuwiex biss il-multa potenzjali imposta mill-awtoritajiet tal-Istat Membru li jkun qed iwettaq l-ispezzjoni. Jista' jkun hemm spejjeż ulterjuri bħall-ispejjeż għall-irmunkar tal-vettura lejn faċilità ta' spezzjoni għal spezzjoni "aktar dettaljata", flimkien mal-ispiza tat-test innifsu u l-ispejjeż ta' kwalunkwe tiswija meħtieġa biex jiġu rettifikati n-nuqqasijiet. Barra minn hekk, hemm ukoll l-ispiza indiretta għall-operatur minhabba li potenzjalment ma jirnexxilux jikkonforma mal-iskeda.

Fl-aħħar nett, skont id-Direttiva 2014/47/UE, mill-20 ta' Mejju 2019⁸ l-informazzjoni dwar in-numru u s-severità tan-nuqqasijiet trid tiżdied mas-sistema tal-klassifikazzjoni tar-riskju stabbilita skont id-Direttiva 2006/22/KE⁹. Vetturi ta' impriżi bi profil ta' riskju għoli jistgħu jintgħażlu għal spezzjonijiet mal-ġenb tat-triq b'mod aktar frekwenti.

7. KONKLUŻJONIJIET FIL-QOSOR

Kif ġie nnutat fil-Kapitolu 3 ta' dan ir-rapport, minhabba d-differenzi żvelati fil-metodu ta' spezzjoni, fil-ġbir tad-data u fir-rapportar, jenħtieġ li ma ssir l-ebda konklużjoni estensiva bbażata fuq dan ir-rapport u r-risultati jenħtieġ li jiġu ttrattati b'attenzjoni. Meta wiehed iqis dan kollu, is-sejbiet ewlenin mid-data miġbura għall-perjodu ta' rapportar 2015-2016 huma dawn li ġejjin:

7.1 Spezzjonijiet

Meta mqabbel mal-perjodu ta' qabel, fejn diġà kien hemm tnaqqis ta' 31,5 %, l-għadd ta' vetturi kkontrollati kompli jonqos. Fl-2015-2016, ġew spezzjonati 534 473 **vettura inqas**, jiġifieri **tnaqqis ta' 9.6 %**. Skont l-ispejjeż mogħtija mill-Istati Membri, dan huwa r-risultat ikkombinat ta' tnaqqis fir-risorsi, riorganizzazzjoni, bidliet fil-leġiżlazzjoni nazzjonali u fl-applikazzjoni tar-regoli u f'xi każijiet l-introduzzjoni ta' approċċ aktar immirat matul l-ispezzjonijiet.

Fi kwalunkwe każ, tmintax-il Stat Membru wettqu inqas spezzjonijiet bi tnaqqis perċentwali li jvarja minn 1 % fil-każ tal-Kroazja għal tnaqqis ta' 68 % fil-każ tal-Greċja. Min-naħa l-

⁸ L-Artikolu 26(1)

⁹ Id-Direttiva 2006/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-15 ta' Marzu 2006 dwar il-kondizzjonijiet minimi għall-implimentazzjoni tar-Regolamenti tal-Kunsill (KEE) Nri 3820/85 u 3821/85 dwar il-leġiżlazzjoni soċjali li għandha x'taqsam ma' attivitajiet tat-trasport bit-triq u li tassar id-Direttiva tal-Kunsill 88/599/KEE, ĠU L 102, 11.4.2006, p. 35.

ohra, għaxar Stati Membri rreġistraw żidiet fl-għadd ta' spezzjonijiet imwettqa b'żidiet percentwali li jvarjaw minn 1,2 % fil-każ tad-Danimarka għal 429 % fil-każ ta' Ċipru.

62 % tal-ispezzjonijiet imwettqa matul il-perjodu ta' rapportar kienu fuq vetturi domestiċi, 33 % kienu fuq vetturi rreġistrati fi Stat Membru ieħor u 5 % kienu fuq vetturi rreġistrati barra mill-UE.

Barra minn hekk, il-perċentwal ta' vetturi domestiċi spezzjonati mit-total ta' daww spezzjonati minn kull Stat Membru jibqa' jvarja sostanzjalment u dan jissuġġerixxi li jistgħu jkunu meħtieġa aktar sforzi biex jiġi żgurat approċċ aktar ibbilanċjat. Pereżempju, fil-Lussemburgu, fil-Belġju u fi Franza, l-ispezzjonijiet fuq il-vetturi domestiċi ammontaw għal inqas minn 40 % tat-total; filwaqt li s-sitwazzjoni fi Stati Membri ohra ta' "tranżitu" hija aktar ibbilanċjata.

7.2 **Projbizzjonijiet**

Meta mqabbel mal-perjodu ta' qabel, ġew ipprojbiti 60 112-il **vettura aktar**, jiġifieri **żieda ta' 17,5 %**. Dan jindika l-bidu ta' xejra pożittiva potenzjali u jindika li nġhata bidu għall-implimentazzjoni ta' approċċ aktar immirat.

Tlettax-il Stat Membru rreġistraw żieda fl-għadd ta' projbizzjonijiet mahruġa b'żidiet li jvarjaw minn 3 % fil-każ tal-Iżvezja għal madwar 7 000 % fil-każ tal-Portugall. Min-naħa l-oħra, hmistax-il Stat Membru rreġistraw tnaqqis fl-għadd ta' projbizzjonijiet mahruġa li jvarja minn 2,7 % fil-każ tas-Slovakkja għal tnaqqis ta' 71,8 % fil-każ tal-Greċja jew 71,6 % fil-każ tal-Bulgarija.

F'termini tal-orijini tal-vetturi pprojbiti, ir-rata kumplessiva ta' projbizzjonijiet għall-vetturi domestiċi kienet 7,9 %, filwaqt li għall-vetturi ta' Stati Membri oħrajn tal-UE kienet 9,0 % u għall-vetturi rreġistrati barra mill-UE kienet 3,2 %. Dan jindika li ġeneralment l-istandards qegħdin jiġu applikati b'mod universali għall-vetturi tal-UE, irrispettivament mill-pajjiż ta' rreġistrazzjoni tal-vettura. Ir-raġuni għaliex ir-rata ta' projbizzjoni għall-vetturi mhux tal-UE hija aktar baxxa tista' tkun minhabba l-fatt li l-operaturi qegħdin jagħzlu li jibagħtu l-vetturi l-aktar ġodda u miżmuma ahjar fuq daww it-traġitti li jinvolvu vvjaġġar fl-UE.

Fl-ahħar nett, ir-rata medja ta' projbizzjoni għall-vetturi rreġistrati fl-UE madwar l-Istati Membri kollha kienet 8,3 %. Il-vetturi tal-kategorija N3 (Vetturi Tqal tal-Merkanzija) kienu pprojbiti l-aktar ta' spiss, jiġifieri rata ta' projbizzjoni ta' 9,6 %. Il-vetturi rreġistrati f'Malta kienu pprojbiti aktar ta' spiss b'rata ta' projbizzjoni ta' 43,9 %. Min-naħa l-oħra, il-vetturi Ġermaniżi u Bulgari kienu pprojbiti l-inqas ta' spiss b'rati ta' projbizzjoni ta' 1,5 % u 3,7 % rispettivament. Ir-raġunijiet għaliex hemm dawn id-differenzi fir-rati ta' projbizzjoni jistgħu jkunu minhabba l-applikazzjoni ta' metodi ta' spezzjoni u l-kategorizzazzjoni tan-nuqqasijiet differenti fost l-Istati Membri.

7.3 **Nuqqasijiet**

Iż-żewġ tipi l-aktar frekwenti ta' nuqqasijiet misjuba matul il-perjodu ta' rapportar kienu relatati mat-"taġhmir tat-tidwil u s-sistemi tal-elettriku" u l-oqsma ta' spezzjoni tal-"fusijiet, ir-roti, it-tajers u s-sospensjoni". Dawn kienu jammontaw għal 23 % u 21,8 % rispettivament tan-nuqqasijiet totali rreġistrati. In-nuqqasijiet relatati mal-"ibbrejtkjar" kienu jammontaw għal 13,9 % tat-total irreġistrat fl-Istati Membri kollha, jiġifieri tnaqqis mill-20,7 % għall-perjodu ta' rapportar ta' qabel.

Madankollu, għad hemm differenzi sinifikanti fir-rati ta' projbizzjoni għal kull qasam tat-test fost l-Istati Membri. Pereżempju, in-nuqqasijiet misjuba fi Spanja fil-qasam ta' spezzjoni "tagħmir iehor, inkluż it-takografu u l-apparat ta' limitazzjoni tal-ispid" kienu jikkostitwixxu 86 % tan-nuqqasijiet totali rreġistrati matul il-perjodu ta' rapportar, filwaqt li n-nuqqasijiet f'dan il-qasam kienu jirrappreżentaw 0,6 % biss tat-total misjub fir-Renju Unit. Għal darb'ohra, ir-raġuni x'aktarx hija minhabba l-applikazzjoni ta' metodi ta' spezzjoni differenti mill-Istati Membri u l-enfasi tal-awtoritajiet fuq ċerti nuqqasijiet. Mill-20 ta' Mejju 2018, dawn id-differenzi jaf jonqsu meta jitqies li d-Direttiva 2014/47/UE introduċiet aktar armonizzazzjoni fil-metodi tat-testijiet, fil-valutazzjoni tan-nuqqasijiet, fl-użu tat-tagħmir tat-testijiet u fir-rekwiziti tar-rapportar.